

Fra jorden til stjernerne

Daniels Bog 12

"De indsigtsfulde skal stråle som himmelhvælvingens stråleglans, og de, der førte mange til retfærdigheden, skal stråle som stjernerne for evigt og altid" (Dan 12,3)

Hovedtanke

Det er ikke alt, vi kan forstå, men det er vigtigt ikke at tabe fokus af syne, nemlig Jesus Kristus.

Introduktion

Da Jesus døde på korset, flængedes forhænget i templet (Matt 27,51). Dermed var vejen ind til det Allerhelligste åben. Den forhindring, som synderne ikke i egen kraft kunne overvinde, blev overvundet af Gud selv (Hebr 4,14-16). Det var det afgørende vendepunkt i menneskets historie. Siden syndefaldet og lige indtil i dag har der været en ubrudt linje af forfald, lidelse og død. Synd medfører adskillelse, splid, mistro og fortvivlelse. Men da Jesus Kristus gav sit liv, blev Guds plan, hans ubegribelige kærlighed til sin skabning, synlig (Joh 3,16; Rom 5,8). Han har magten til at tilføre det forgængelige nyt liv og frelse det fortabte (Luk 19,10).

"Hvis vi omhyggeligt sætter os ind i, hvorledes Guds vilje er blevet fuldbyrdet i nationernes historie, og hvis vi grundigt studerer det, der er åbenbaret om fremtiden, vil vi blive i stand til at vurdere både det synlige og det usynlige efter dets sande værdi samt lære, hvad der er den virkelige hensigt med livet. Når vi således ser alt timeligt i evigheds lys, kan vi ligesom Daniel og hans medbrødre leve for det, der er sandt, ædelt og varigt. Når vi i dette liv har tilegnet os de principper, som råder i vor Herres og Frelsers rige – det velsignede rige, som skal bestå i evighed – er vi rede til at tage det i besiddelse sammen med ham ved hans komme" (Ellen White, *Profeter og Konger*, Dansk Bogforlag, s. 265).

Med den sidste uge i dette kvartals studium er vi nået til afslutningen af Daniels Bog, hvilket også fører vores tanker hen mod denne verdens afslutning. Der venter de "indsigtsfulde" hverken mismod, ydmygelse eller skam, men derimod himlens glans, lysende stjerner og det evige livs arvelod. Der er altså god grund til at stræbe efter dette og forstå det skjulte.

Ærkeenglen

Dan 12,1

Hvilken opgave har "Mikael"?
Hvordan kan det være til opmuntring i "en trængselstid"?

Baggrund

Udtrykket: "*På den tid*" knytter an ved de foregående vers (11,40-45). Hvor der tidligere har været tale om kampen mellem *Nordens konge* og *Sydens konge*, er begivenhederne nu nået frem til endens tid. *Trængselstiden* vil blive præget af anfægtelser og udfordringer, der aldrig har været set magen til.

Hvert kapitel i Daniels Bog indledes med, at der nævnes en verdenshersker. Men nu træder *Mikael* i stedet. Hans navn betyder på hebraisk: "Hvem er som Gud?" Denne *store fyrste* har magten til at besejre Guds fjender og træder ind som redning for Guds folk (10,13.21; 12,1). Der er her åbenbart tale om Kristus, der i Daniels Bog tidligere er blevet kaldt menneskesøn (7,13-14), fyrsten for hæren (8,11) og en salvet fyrste (9,25). Det er ham, der er anfører for englenes hær i kampen mod Satan og ender som sejrherre (Jud 9; Åb 12,7-8). Hvor de øvrige herskere var fremme for at rane magten til sig i en periode, overtager Mikael nu herredømmet for at skabe et evigt rige, der vil være præget af retfærdighed.

Til fordybelse

Da Kristus gav sit liv som sonoffer på korset, besejrede han synd og død. Opvakt fra de døde lever han nu evigt. Han er stedfortræder for sit folk, for enhver, der tror på Gud og hans frelse (Hebr 7,25). Han har dødens og dødsrigets nøgler i sin hånd. Han har fået magt over begge dele (Åb 1,18).

Til eftertanke

"Hvem vil fordømme? Kristus Jesus er død, ja endnu mere, han er opstået og sidder ved Guds højre hånd og går i forbøn for os" (Rom 8,34).

Livets bog

Dan 12,1

Hvad vil det sige at stå i livets bog?

Til fordybelse

Mikael taler (ikke kun i de sidste tider) sit folks sag. Det gælder også for dem, der igennem den nye pagt er blevet en del af familien. Frelsen gælder alle, der står i livets bog.

Daniels Bog omtaler to slags bøger: livets bog (12,1) og de bøger, der indeholder oplysninger om menneskers gerninger (7,10). Begge dele er vigtige i den endelige dom (Åb 20,12-15). Den, der står i livets bog, har ret til det evige liv. Mængden af gode gerninger er ikke adgangsbillet til himmeriget. Kristus blev gjort til synd for os, så den, der tror på ham, kan blive frelst (2 Kor 5,19-21) og få tilregnet Kristi egen retfærdighed, mens han i stedet påtog sig vores skyld. Dan 12,1 giver fortrøstning til dem, der stoler på dette, for deres frelser kommer, og deres navne er allerede opført i livets bog.

Til eftertanke

Jesus os til trøst og gavn
frelsernavnet ville bære;
men han måtte tidlig lære,
at det var et smerte-navn;
dog, for han er Jesus blevet
og min jammer på sig tog,
derfor står mit navn indskrevet
dejligt udi livets bog.

Jesu dyrebare navn,
vor forløsnings morgenrøde,
Paradisets førstegrøde,
bange sjæles hvilestavn,
troens stærke sejersfane,
håbets rette ankergrund,
vær vort lys på livets bane,
vær vort liv i dødens stund!

Hans Adolph Brorson, 1732
Bearbejdet 1890

Opstandelsen

Dan 12,2-3

**Hvad menes der med, at "mange" skal opstå?
Hvordan kan man "føre" andre "til retfærdighed"?**

Baggrund

Som konsekvens af syndefaldet skulle alle mennesker efter deres død vende tilbage til den jord, hvorfra de var kommet (1 Mos 3,19). Nu, hvor Mikael står ved Daniels folks side, skal de igen opstå af jorden. Denne tekst er et af de tidligste bibelske belæg for opstandelseshåbet. Den er kendetegnet ved, at den taler om *evigt liv for mange mennesker*.

Betydningen af ordet *mange* giver udfordringer, for på hebraisk kan det ikke sættes lig med *alle*. Vil det sige, at frelsen udelukkende gælder Israels folk? Det ser det ikke ud til, når man sammenligner med Es 53,10-11, der benytter en tilsvarende sprogbud.

Men versene udtrykker dog to ting ganske klart:

- Man kan ikke udlede af disse vers, at alle bliver frelst. Ordet *evig* gælder både for *livet* og for *ydmygelse og skam* og betyder en periode uden ende.
- Når de mange, der sover i jorden, skal *vågne* igen, så betyder det, at døden er en tilstand uden individuel bevidsthed. Dette bekræftes også af, at Daniel trøstes med, at han skal *hvile*, indtil han igen står op ved dages ende (v. 12).

Til fordybelse

"Hvordan kan vi 'føre' andre 'til retfærdigheden'? Er det ikke alene Kristus, der ifølge Es 53,10ff gør os retfærdige og ifølge 1 Kor 1,30 'er blevet retfærdighed for os'?

Men det er netop ved at være vidner for Jesus, at vi gør andre opmærksomme på 'Guds retfærdighed' (Rom 1,17) og udøver 'den tjeneste, der fører til retfærdighed' (2 Kor 3,9). Det er den måde, vi kan hjælpe andre til 'Guds retfærdighed' på" (Gerhard Maier, WStB, *Das Buch Daniel*, Wuppertal, 1998, 415).

Til anvendelse

Hvad kan hjælpe mig til helhjertet at være et vidne om den frelse, der kommer fra Gud?

Den forseglede bog

Dan 12,4.9.10

Hvad bliver Daniel opfordret til?

Baggrund

Hvordan kan bogen, hvis segl nu er brudt, hjælpe os i dag? "Kongelige skrivelser, købsbreve, aftaler og bøger blev forseglede for at sikre deres autoritet og beståen" (ibid., 416). Esajas fik en lignende opfordring (Es 8,16). Profetien var på daværende tidspunkt endnu ikke forståelig (seglet var ikke brudt), men den skulle opbevares omhyggeligt, indtil den gik i opfyldelse. Jesus fortalte også sine disciple ting, de først kunne forstå, da de indtraf (Joh 13,7; 14,29).

Der findes i den græske oversættelse af Det Gamle Testamente to forskellige muligheder for at tolke v. 4b. De afhænger af et eneste bogstav på hebraisk. Hvad er det, der skal blive stor: kundskaben (תערה – hadaat) eller ondskaben (תערה – haraot)?

- 1) "Og du, Daniel, hold ordene skjult, og forsegl bogen indtil endetiden, *til de mange bliver vrede, og jorden er fyldt med uret*".
- 2) "Og du, Daniel, hold ordene skjult, og forsegl bogen indtil endetiden, *til de mange får kundskab, og erkendelsen når sin fylde*" (ifølge Septuaginta Deutsch, Stuttgart 2009, 1461).

Til fordybelse

At kundskaben øges, er af adventister blevet fortolket forskelligt. Der var dem, der henviste til den hastigt voksende videnskabelige og tekniske udvikling. Andre tænkte på selve Daniels Bog. Studiet af dens profetier førte i det 19. årh. til den overbevisning, at Kristi genkomst var umiddelbart forestående.

Til eftertanke

"Profetierne skildrer en række begivenheder, der fører frem til dommens begyndelse. Dette gælder navnlig Daniels Bog. Men Daniel fik besked om at ordene holdes skjult og er forseglede indtil endens tid. Det var først ved endens tid, der kunne forkyndes et budskab om dommen, baseret på en opfyldelse af profetierne" (Ellen White, *Mod en Bedre Fremtid*, Dansk Bogforlag 2012, s. 287).

Den målrettede søgen efter erkendelse ud fra Skriften har en parallel i Amos 8,12, hvor der tales om at søge efter Herrens ord – uden resultat. Daniel derimod får at vide, at *de indsigtfulde* vil kunne forstå bogen, mens *de ugudelige* ikke kan.

De forskellige tidsangivelser

Dan 12,5-13

Hvilke tider er der tale om i disse vers?

Baggrund

Dan 12 omtaler tre forskellige tidsperioder. De kan tolkes på følgende måde:

Vers	BIBELSK TIDSANGIVELSE	ADVENTISTISK TOLKNING
7	1260 dage; 3 ½ tider	538-1798 e.Kr.
11	1290 dage	508-1798 e.Kr.
12	1335 dage	508-1843/44 e.Kr.

- I år 508 e.Kr. trængte frankernes konge, Chlodovech, de arianske vestgotere tilbage. Det betød, at biskoppen i Rom fik styrket sin magt.
- I år 538 e.Kr. sluttede de arianske østgoteres belejring af Rom, og Codex Justinianus indførtes i Rom (534 e.Kr.). Den gjorde paven til kristenhedens formelle overhoved.
- I år 1798 e.Kr. blev paven afsat af den franske general Berthier, og den verdslige Code Civil (Code Napoleon) blev indført i stedet for Codex Justinianus. Det var enden på pavemagtens verdslig-politiske overherredømme.
- I 1843/44 slutter den profetiske tidsperiode på 2300 dage (8,14). Så skulle helligdommen igen komme til sin ret.

Til fordybelse

”Den profetiske tidsangivelse ‘en tid og to tider og en halv tid’ (Dan 7,25) forstås af adventister sædvanligvis som en periode i middelalderen på 1260 år. Før den franske revolution fandtes der blandt kristne tænkere forskellige opfattelser af, hvornår denne periode begyndte og sluttede. Men med Napoleons succes og pavens arrestation og eksil, initieret af den franske general Berthier, opstod der et tidspunkt, hvor næsten alle protestantiske eksegeter i sjældent set enighed erklærede, at denne periode fandt sin afslutning i 1798 e.Kr. Derpå behøvede man blot at regne baglæns for at komme frem til udgangspunktet, nemlig år 538 e.Kr.” (N.P. Miller, Adventist World, januar 2019, 20).

"Jeg hørte det, men forstod det ikke"

Dan 12,8.13

Hvor meget er det nødvendigt at forstå for at nå målet?

Baggrund

Daniel havde af de engle, som Gud havde sendt ham, fået et enestående indblik i begivenheder, der først ville finde sted længe efter hans egen tid. Det var hans opgave at skrive det set og det hørte ned, så det kunne forstås på et senere tidspunkt. Noget af det havde han allerede forstået, noget af det forblev skjult. Efterhånden som flere og flere profetier blev opfyldt i senere historiske epoker, øgedes indsigten og forståelsen af, hvad de skulle betyde.

Til fordybelse

Der er dem, der mener, at man ved hjælp af bibelske profetier ret præcist kan regne sig frem til tidspunktet for Jesu genkomst. Jesus advarede på det kraftigste imod at indlade sig på den slags nyttesløse regnestykker (Matt 24,36; Mark 13,32). Det eneste virkeligt vigtige er, at Jesus kommer, og at han har vundet sejren for sine børn. På grund af Guds nåde vil den troende opleve opstandelsen og komme ind i Guds rige. Sådan afslutter også Daniel sin Bog. Han har langt fra forstået alting, men han ved, at han ved tidernes ende vil opstå og arve riget.

Til anvendelse

Vi behøver ikke at forstå alting. Og spørgsmålet: "Hvornår?" bør heller ikke være det, det hele drejer sig om. Vi bør fokusere på dagligt at se på Jesus, lægge vores liv i hans hænder og vokse i troen på grund af den retfærdighed, han har lovet os.

Til eftertanke

Hvor mange skjulte skatte, der venter på at blive gravet frem og forstået, er mon stadig gemt i Daniels Bog?

Resumé

I lyset af historiske begivenheder giver Gud mere og mere indsigt i profetierne og åbenbarer, at han er historiens herre, der vil sørge for, at alting ender godt.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1 Hvilke aftaler noterer I i jeres kalender?

Hvor vigtig er spontanitet for jer?

Dan 12,1

2 Hvad menes der med, at Mikael "fremstår"?

Hvordan oplever I hans virke allerede nu?

Hvor vigtigt eller uvigtigt er det at kunne bestemme "den sidste tid" præcist?

Dan 12,2-3

3 Hvilke spørgsmål har I til disse tekster?

Hvilke svar har I fundet i dem?

Hvor vigtigt er opstandelseshåbet for jer?

Hvordan kan man "føre andre til retfærdighed"?

Dan 12,8.13

4 Daniel forstår det ikke og beder om svar.

Hvordan forstår I det svar, han får?

Uddybende
spørgsmål

5 Hvordan tackler I ting, I ikke forstår?

Afsluttende
spørgsmål

6 Hvilken indsigt er gennem studiet af Daniels Bog i dette kvartal blevet væsentlig for jer?